

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 09.08.2024
Vår ref.: 201305024-264
Deres ref.:

NVE gir Statnett SF tillatelse til å bygge nytt 420 kV fjordspenn på kraftledningen mellom Sogndal og Hove

Statnett SF får konsesjon av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) til å bygge et nytt fjordspenn over Sognefjorden. Det nye fjordspennet skal erstatte dagens fjordspenn på ledningen som går mellom Sogndal og Hove transformatorstasjoner. Ny trasé for ledningen vil gå fra Bjørnstigkamben på Kaupangerhalvøya i Sogndal kommune, via fjordkryssing over Sognefjorden til Jarvehaugen i Vik kommune, og ledning videre vestover derfra til Storagilet. Statnett får også ekspropriasjonstillatelse til permanent bruksrett på seks eiendommer i Vik kommune og tre eiendommer i Sogndal kommune.

NVEs tillatelser er vedlagt. De er også tilgjengelige på sakens nettside, www.nve.no/4417/A.

Vedtakene kan påklages

Disse tillatelsene kan påklages innen tre uker, se opplysninger på siste side.

Figur 1: Oversiktskart for fjordspenn over Sognefjorden. Jarvehaugen i Vik kommune ligger på vestsiden. Bjørnstigkamben i Sogndal kommune ligger på østsiden. Øverst, med sorte/røde streker, er dagens 300 kV ledning mellom Sogndal og Hove, som også er den traseen som har konsesjon. Nederst, med lilla streker, er den nye traseen som Statnett nå søker om.

Søknadene

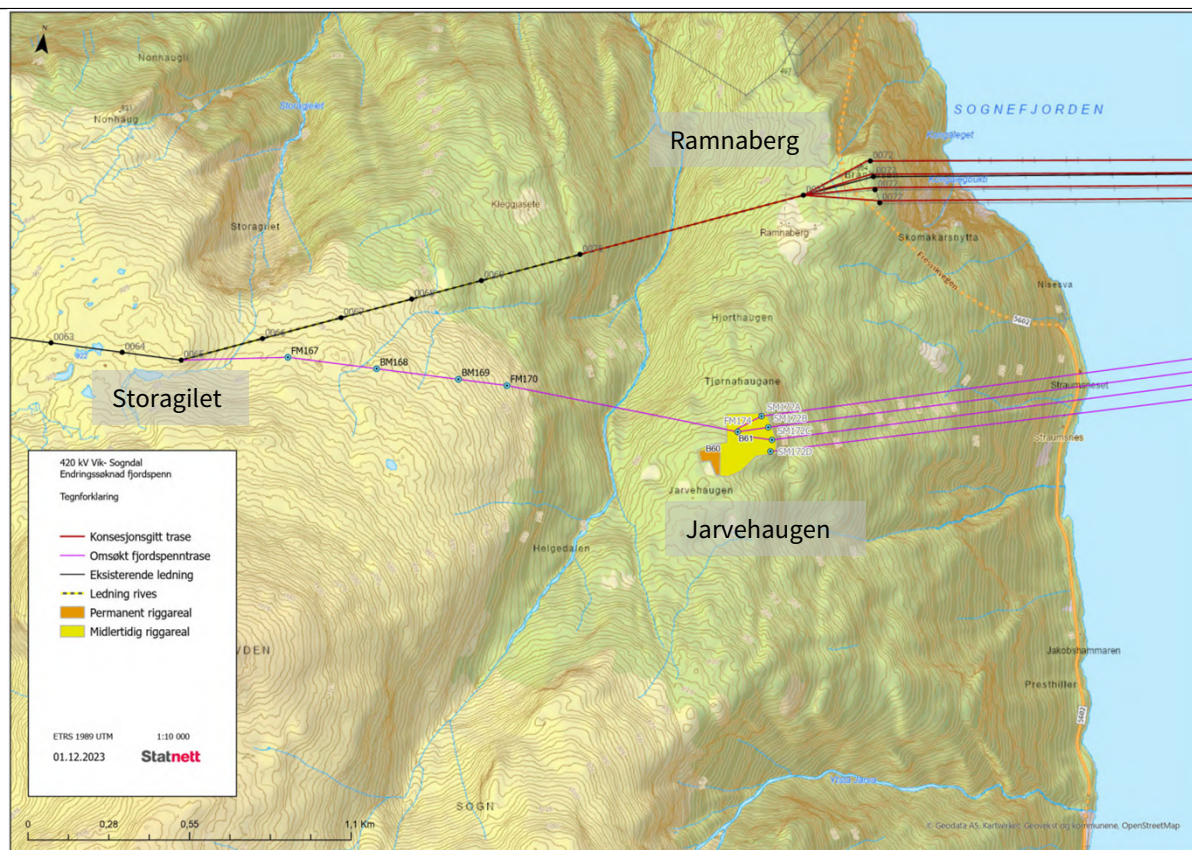
Statnett sendte søknader om konsesjon og om ekspropriasjonstillatelse den 2. januar 2024.

Statnett søker om konsesjon til å endre fjordspennet på ledningen som går mellom Sogndal og Hove. Ledningen som går mellom disse stasjonene i dag, er en 300 kV ledning. Det bygges nå en 420 kV ledning som skal erstatte 300 kV-ledningen på Sogndalsiden. Statnett fikk konsesjon av NVE til å bygge den nye 420 kV ledningen den 9. juni 2020. Vedtaket ble påklaget, og ble stadfestet av OED den 22. februar 2022. I denne tillatelsen er det forutsatt at dagens fjordspenn over Sognefjorden skal rives og at ny ledning skal bygges på samme sted. Statnett skriver at det ikke er mulig å rive dagens ledning og samtidig opprettholde forsyningsikkerheten mens den nye ledningen bygges. Statnett søker derfor om å få bygge et nytt fjordspenn et stykke sør for dagens fjordspenn før de river det gamle. Det er også nødvendig med en justert trasé frem til fjordspennet på Viksiden. Gammel og ny trasé er vist i figurer 1–3.

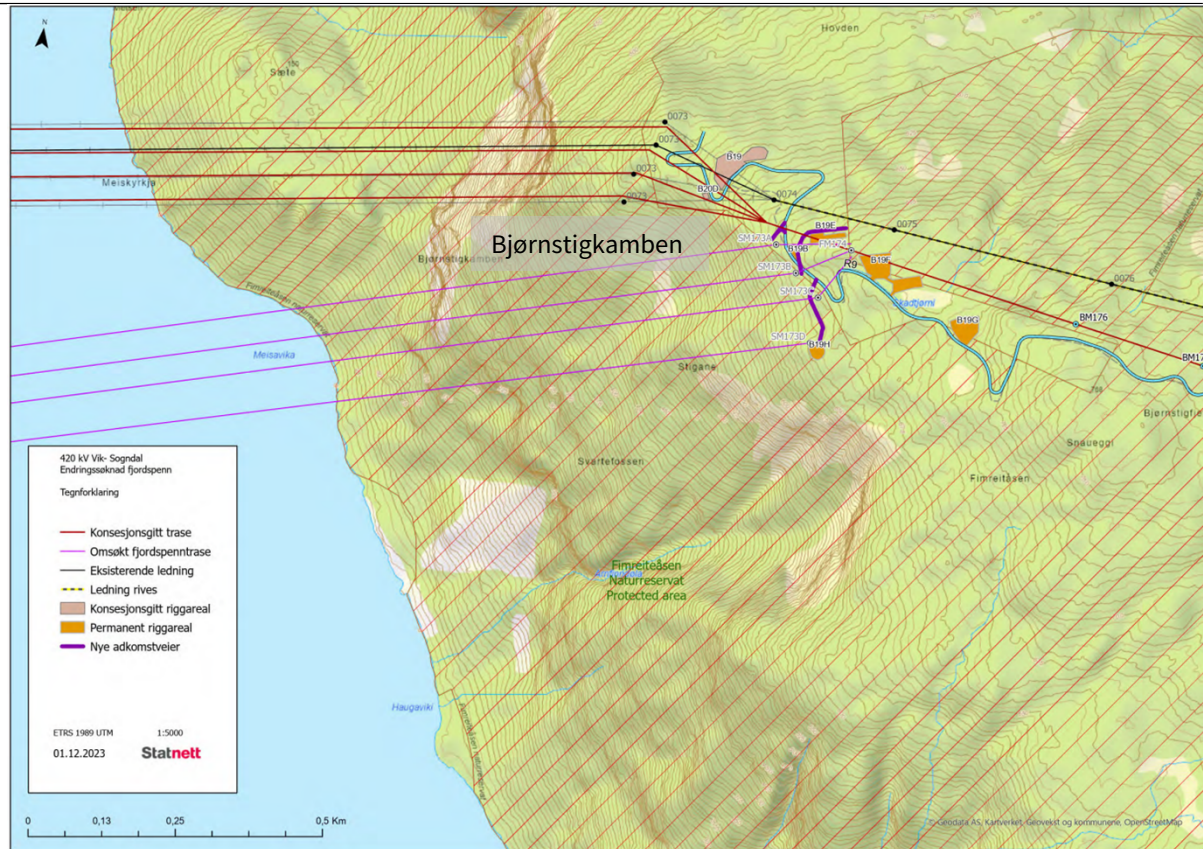
Statnett søker om følgende tiltak:

- Kryssing av Sognefjorden ca. 250m sør for tidligere konsesjonsgitt fjordspenntrasé på østsiden av fjorden og ca. 800m sør på vestsiden.
- Nye, permanente riggarealer B19B, og B19E, og B19 F til og med B19H på østsiden av fjorden
- Nytt, permanent riggareal B61 på ca. 9 daa ved fjordspennmastene på Jarvehaugen på vestsiden av fjorden.
- Midlertidige bruk av riggarealene B18 og B19 på henholdsvis 2,2 daa og 4,5 daa langs eksisterende skogsbilveg sør for Indre Borlaug
- Rettighet til midlertidig bruk av et areal på ca. 35 daa rundt dette.

Riving av ca. 1,7 km av 300 kV ledningen Hove–Sogndal fra samlemast ved Ramnaberget og vestover til siste mast før vinkelpunktet sør for Storagilet.

Figur 2: Vestsiden av fjordspennet over Sognefjorden. Ny ledningstrasé fra Storigilet til Jarvehaugen i Vik kommune. Deretter fjordspenn over til Bjørnstigkamben i Sogndal kommune. Øverst, med sorte/røde streker, er dagens 300 kV ledning mellom Sogndal og Hove, som også er den traseen som har konsesjon til oppgradering til 420 kV. Den nye traseen som Statnett nå søker om er vist med lilla.

Figur 3: Østside av fjordspennet over Sognefjorden. Ny ledningstrasé med fjordspenn som kommer fra Jarvehaugen i Vik kommune og som ender i Bjørnstigkamben i Sogndal kommune. Deretter går ledningen videre østover og til Sogndal. Øverst, med sorte/røde streker, er dagens 300 kV ledning mellom Sogndal og Hove. Nederst, med lilla streker, er den nye traseen som Statnett nå søker om. Statnett har også søkt om permanent baseplass B19B, B19E, B19F, B19G og B19H på Bjørnstigkamben.

Statnett har også søkt om ekspropriasjonstillatelse til permanent bruksrett på 6 eiendommer i Vik kommune og 3 eiendommer i Sogndal kommune.

NVEs behandling av søknadene

NVE behandler søknaden om konsesjon etter energiloven og søknaden om ekspropriasjon etter ekspropriasjonsloven. Konsesjonssøknaden skal også oppfylle kravene til utredninger etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger. Prinsippene i naturmangfoldloven skal dessuten legges til grunn som retningslinjer i vurderingen av om konsesjon skal gis. I tillegg til NVEs behandling, skal tiltaket også avklares etter andre relevante sektorlover.

Statnett har utarbeidet en detaljplan for arbeidene, som ble hørt samtidig med konsesjons- og ekspropriasjonssøknaden. NVE sendte søknadene og detaljplan på offentlig høring til lokale, regionale og utvalgte statlige myndigheter og til ulike interesseorganisasjoner den 16. mai 2024. Statnett sendte høringsbrevet til berørte grunneiere med informasjon om høringen. Høringsfristen var 3. juli 2024. Søknaden og høringsbrevet er publisert på sakens nettside, www.nve.no/4417/A.

Høringen ble kunngjort i Sogn avis 23. mai 2024 og 11.juni 2024, og én gang i Lysingsbladet.

Det kom 10 uttalelser til saken. De 10 uttalelsene er publisert på sakens nettside. Statnett kommenterte uttalelsene i brev den 5. juli 2024 og den 6. august 2024. Statnetts kommentarer er også publisert på sakens nettside. Uttalelsene vil gjengis under, når det er relevant i vurderingen av de ulike fagtemaene. Kommentarer og uttalelser som er knyttet til detaljplanen vil bli diskutert i eget vedtak om detaljplan og ikke i dette dokumentet.

Vik kommune har kommentarer knyttet til veitrafikk, skipstrafikk og akvakultur. Sogndal kommune har ingen avgjørende kommentarer til søknaden, men ber om at mastefestene for eksisterende ledninger blir fjernet hvis de ikke kan bli benyttet til friluftstiltak. Vestland fylkeskommune har kommentarer knyttet til friluftsliv og kulturminner. Statsforvalteren i Vestland viser til vilkår satt i dispensasjonsvedtak for Fimreiteåsen naturreservat. Kystverket viser til at tiltaket er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven og sier at Statnett må ta hensyn til skipstrafikk ved anleggsarbeidet. Grunneier Eikeland kommenterer konsekvenser for hans stølshus, en taubane på hans eiendom og for jakt i området. Grunneier Borlaug mener helikoptertrafikk vil få store konsekvenser for husdyr og for hjortevilt i området. Grunneier Holen mener veiene ikke er dimensjonert for det planlagte tiltaket og at det må gjøres sikringstiltak for andre trafikanter. Holen kommenterer også virkningene av omfattende helikopterstøy i anleggsfasen.

NVEs vurdering av søknad etter energiloven

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av fordeler og ulemper tiltaket har for samfunnet som helhet. NVE kan gi konsesjon til et anlegg dersom de samlede positive konsekvensene av tiltaket er større enn de negative for samfunnet. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

NVE vurderer i denne omgang kun om Statnett skal få tillatelse til å endre trasé slik som det er beskrevet over. Vi viser til vårt vedtak den 9. juni 2020 og dokumentet «Bakgrunn for vedtak» NVE-ref.: 201305024-172 når det gjelder øvrige vurderinger av behov og for virkninger av hele ledningen.

Behov for å endre trasé

Statnett beskriver at riving av eksisterende fjordspenn for å bygge ny ledning i samme trasé vil kreve at ledningen Sogndal–Hove kobles ut fem til sju måneder avhengig av om arbeidet kan gjennomføres på én eller to sesonger. I tillegg er området værutsatt slik at det er stor sannsynlighet for at det også kan bli utsettelse slik at utkoblingstiden blir enda lengre. Statnett skriver videre at situasjonen i regionen har endret seg siden 2019 og at det nå foregår en rekke ulike nett-tiltak i regionen samtidig. Det er derfor ikke lenger gjennomførbart med så lang tid med utkobling.

NVE er enig i at en utkobling i så lang tid som Statnett beskriver er svært uheldig for nettet og for forsyningssikkerheten i regionen, og at det er derfor grunnlag for å vurdere en alternativ trasé. NVE noterer seg også at Statnett har vurdert fem andre alternative løsninger og at de har søkt om den løsningen som de mener har minst negative virkninger.

Arealbruk og forholdet til offentlige planer

Statnett skriver i søknaden at endringen berører i all hovedsak samme arealtyper som dagens tiltak. På østsiden av fjorden ligger Fimreiteåsen naturreservat. Statnett søkte Statsforvalteren i Vestland om dispensasjon fra verneforskriften og fikk innvilget søknaden den 23. februar 2024. Tillatelsen ble gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd og med en rekke vilkår:

- 1. Så langt det ikkje set vellukka gjennomføring av kraftlinefornyinga i fare, (t.d. i form av risiko for straumutkopling i eit omfang som trugar vesentlege samfunnsinteresser), skal arbeidet så langt det er mogleg gjerast til tider og på måtar som reduserer uroing av dyrelivet og set minst mogleg varige spor på terreng og vegetasjon.*
- 2. I naturreservatet skal all trefjerning i linetraséen leggje følgjande punkt til grunn:*
 - Furutre med avslutta høgdevekst som ikkje når opp over klaringskrav til linene, skal stå urørte.*
 - Furutre med avslutta høgdevekst som kjem innanfor klaringskrav til linene, skal kappast like under klaringskrav (furu set ikkje nye toppskot).*
 - Unge furutre i vekst (med spiss topp) skal ikkje fellast dersom dei veks på myr, berg og andre skrinne stader der det er tydeleg at furuskogen generelt ikkje når opp i farleg høgde.*
 - Unge furutre i vekst på meir produktiv grunn kan fellast.*

Desse prinsippa bør også følgjast i linetraséen utanfor naturreservatet, i det området som er innteikna som verdifullt område av Holtan (2006). Statsforvaltaren kan, dersom det er ønskjeleg, stille på synfaring for å avklare kva som er «avslutta høgdevekst»

- 3. Omfanget av skogrydding over Meisaviki (fjordspennet) må avklarast gjennom synfaring i området.*
- 4. Sidan daud ved er ein viktig ressurs både for hakkespettar og insekt m.m. bør rydningsvyrke i naturreservatet liggje att i den grad det ikkje hindrar ferdsla, er til fare for beitedyr, eller det kjem råd frå miljøfaglege fagfolk om at rydningsvyrket bør fjernast på større eller mindre strekningar.*
- 5. Som grunnlag for å estimere behov for reparerande og kompenserte tiltak skal Statnett utarbeide ei mest mogleg komplett oversikt (i form av kart og forklaringar) over inngrep og uroing i samband med fornyinga av kraftlina, medrekna førearbeid gjort i medhald av dispensasjonsvedtak 4.6.2021, og medrekna slutføring og opprydding til slutt. Det som skal kartfestast og skildrast femnar om både 1) areal der det er teke ut, fylt på eller planert massar, 2) areal der materiell er lagra i kortare eller lengre tid, med nærare omtale, 3) areal der det er fjerna større eller mindre tal tre, eller annan vegetasjon, 4) trasear for luft- eller overflatetransport, med mest mogleg utfyllande informasjon om type, tal turar og datoar, og 5) eventuelt andre typar aktivitet som inneber inngrep eller uroing ut over det som følgjer av ordinær*

ferdsel til fots. Tidfesting er særleg viktig for tiltak som kan føre til skade og uroing i hekketid. Sidan Statnett sitt tiltak strekkjer seg over fleire år, vil denne oversikta ikkje kunne vere ferdig før etter at kraftlinetiltaket er ferdig. For å kunne planleggje og iverksetje kompensierende tiltak utan å vente lenger enn naudsynt, bør oversikta like fullt ajourførast etter kvart, og gjerast tilgjengeleg for Statsforvaltaren undervegs på høveleg måte når det trengst.

6. Som bidrag til å redusere den samla belastinga som kraftlinearbeidet er med på å auke, og for å bidra til at også miljøverdien av areal utanfor naturreservatet, slik det er teke omsyn til i NVE si konsesjonshandsaming, vert teken vare på, skal Statnett i samråd med Statsforvaltaren koste ei oppdatering av kunnskapsgrunnlaget for fuglelivet på Fimreiteåsen (arealavgrensa som i Holtan (2006)), av tilstrekkeleg kvalitet til å seie om tidlegare registrerte fugleførekomstar er om lag uendra, eller om det har skjedd endringar, og gje miljøfaglege råd om tiltak dersom utviklinga har vore negativ. Feltarbeidet bør så langt det er mogleg leggje vinn på å dokumentere tilstanden i hekkesesongen 2024.
7. Når Statnett sitt tiltak er slutført, skal Statnett leggje fram ein plan for istandsetjing og kompensierende tiltak, basert på samla oversikt over inngrep og uroing som følgje av kraftlineoppdateringa (jf. vilkår 5), med vurdering av kva dei treng å gjere for å setje naturmangfaldet i naturreservatet og/eller heile det verdifulle området Fimreiteåsen i minst like god økologisk stand som før tiltaket. Statsforvaltaren kan påleggje Statnett å innhente miljøfaglege råd om dette frå relevante fagfolk om det trengst. For eventuelle tiltak utanfor naturreservatet må det takast atterhald om samtykke frå grunneigar.
8. Denne dispensasjonsavgjerda gjeld ut året 2027. For eventuelt arbeid som er aktuelt å gjere ut over den tida, bør det difor søkjast på ny, slik at moment og premisser som har kome til – eller endra seg i mellomtida – kan takast inn i vurderinga.
9. Oppstart av arbeidet i felt skal meldast frå til Statens Naturoppsyn (SNO) v/Anne Rudsengen (tlf. 95 96 38 88), og nærare rutinar for kommunikasjon med SNO kan elles avtalast slik det er praktisk.

I NVEs vidare vurdering av tiltaket forutsetter vi at Statnett følger vilkårene i vedtaket fra Statsforvalteren. NVE vil ikke sette overlappende eller motstridende vilkår i en tillatelse etter energiloven.

Naturmangfold

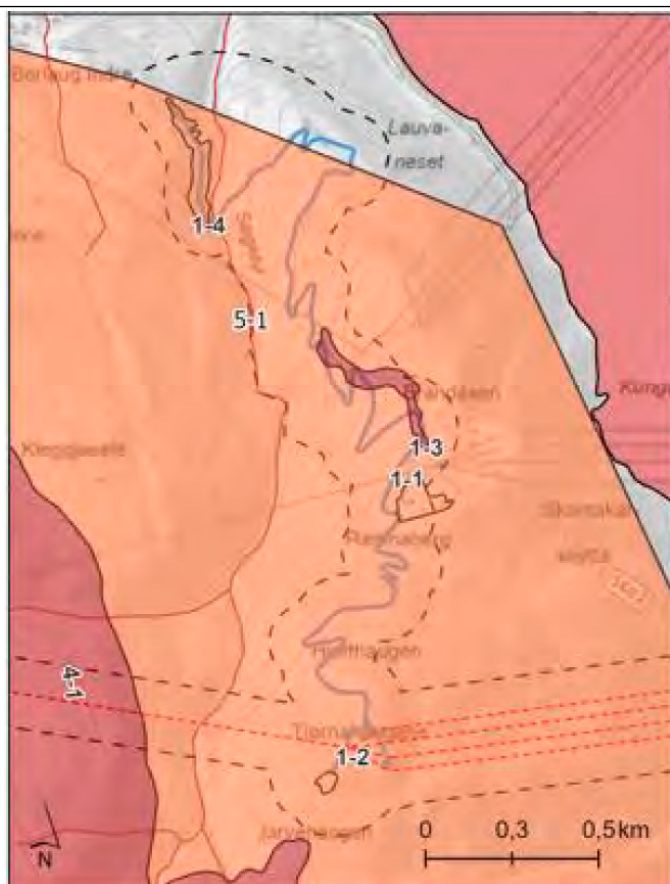
I konsekvensutredningen er det beskrevet verdi og virkninger for 21 ulike delområder for naturmangfold. Se figur 4–6 under. I utredningen står det at de viktigste naturverdiene som blir berørt av den nye traseen er Fimreiteåsen naturreservat (N6-1), kantsoner til Sagelvi (N7-1), en lågurt-edelløvsskog på Flatgjelet (N4-1) og to lokaliteter med gammel furuskog, Fimreiteåsen sør (N1-5) og Fimreiteåsen nord (N1-6). Kodene i parenteser viser til nummerering som er brukt i figur 4-7 og i tabell 1 i utredningen (tilgjengelig på NVEs nettsider). Konsekvensutredningen sier også at tiltaket er i mulig konflikt med en sensitiv art (LC) dersom man ikke iverksetter avbøtende tiltak.

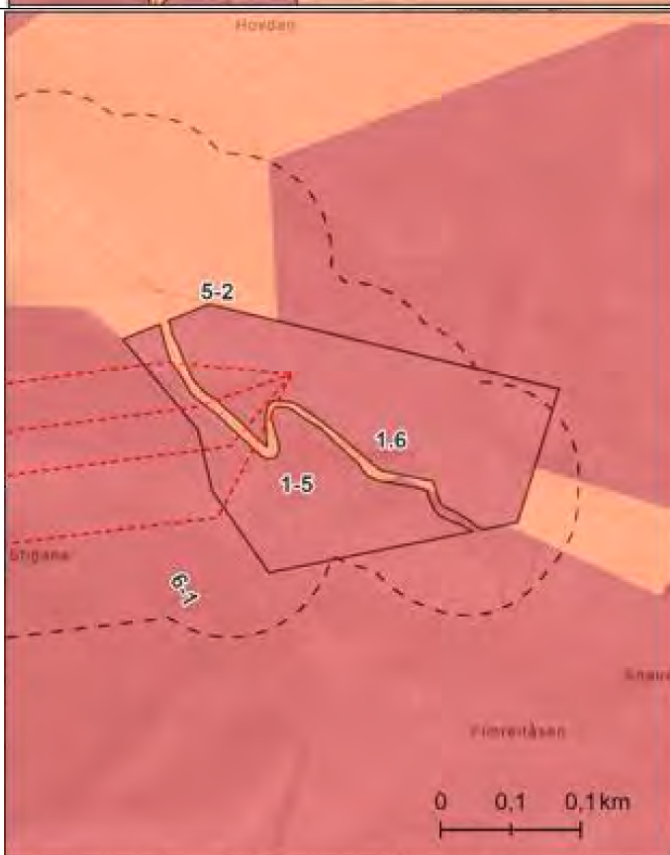
I etterkant av konsekvensutredningen har Statnett justert planene slik at de ikke lenger søker om vei til mastepunktene på Jarvehaugen. Med denne justeringen vil tiltaket ikke påvirke områdene N1-1, N1-3, N1-4, N3-3 og N7-1. I tillegg er det 10 delområder som konsekvensutredningen konkluderer med at ikke vil bli nevneverdig berørt av tiltaket, N3-1, S-1, N4-1, N4-2, N5-1, N5-2, N7-2, N7-3, N7-4 og N9. NVE vil derfor ikke ta disse områdene med i den videre vurderingen av tiltaket.

Figur 4: Verdikart for naturmangfold. Områder i rødt har svært stor verdi. Områder i oransje har stor verdi. Tallsymboler viser til delområder brukt i teksten og i tabell 1. Gult rektangel på vestsiden viser til utsnitt som er vist i figur 5. Gult rektangel på østsiden viser til utsnitt som er vist i figur 6. Kilde: konsekvensutredningen.

Figur 5: Verdikart for naturmangfold – utsnitt av vestsiden av fjorden. Områder i rødt har svært stor verdi. Områder i oransje har stor verdi. Tallkoder viser til delområder brukt i teksten og i tabell 1. Kilde: konsekvensutredningen.

Figur 6: Verdikart for naturmangfold – utsnitt av østsiden. Områder i rødt har svært stor verdi. Områder i oransje har stor verdi. Tallkoder viser til delområder brukt i teksten og i tabell 1. Kilde: konsekvensutredningen.

Tabell 1: Områder som er kartlagt i konsekvensutredningen og som kan være relevant for vurderingen av tiltaket. Navn, nummer, verdi og konsekvens er hentet fra konsekvensutredningen.

Nr	Navn	Type	Verdi	Konsekvens
N1-2	Jarvehaugen	Boreal hei	Middels	Betydelig
N1-5	Fimreiteåsen sør	Gammel furuskog med gamle trær	Svært stor	Alvorlig
N1-6	Fimreiteåsen nord	Gammel furuskog med gamle trær	Svært stor	Alvorlig
N3-2	Fimreiteåsen	Funksjonsområde for fugl	Svært stor	Betydelig
S-2	Sensitiv	Funksjonsområde for fugl	Stor	Noe
N6-1	Fimreiteåsen	Naturreservat	Svært stor	Mest alvorlig

NVE har gjort egne søk i databaser og finner ingen ytterligere registreringer av naturområder som det er relevant å inkludere i vår vurdering av tiltaket. Det er ikke kommet inn ny informasjon om nye områder i høringen. NVE mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8.

Statsforvalteren skriver i høringsuttalelsen at de har gjort vurderinger av påvirkning på Fimreiteåsen naturreservat i sitt dispensasjonsvedtak den 23. februar 2024 og at de har satt vilkår i sitt vedtak. De skriver også at de forutsetter at avbøtende tiltak som er foreslått i konsekvensutredningen vurderes og så langt som mulig tas med som vilkår i konsesjonen og innarbeides i detaljplanen. Statsforvalteren skriver at dersom det er aktuelt med helikopterflyging i hekketiden i område S-2, så bør flygeruta avklares med dem.

Statnett skriver at helikopterflyvning kun kan gjennomføres i sommermånedene med liten mulighet for tilpasning til hekketid. De skriver videre at flyvning i hovedsak skal skje langs traseen, men at helikoptrene må ha manøvreringsrom for å kunne fly i varierende vindretninger og for å kunne gjøre unnamanøvre ved kritiske situasjoner.

NVE mener at tiltaket vil føre til et vesentlig inngrep i boreal hei ved Jarvehaugen. Statnett har planlagt et permanent riggareal i naturtypen (B61) og et midlertidig riggareal øst og nord for naturtypen (B60). Det vil ta lang tid før boreal hei kan revegetere naturlig etter anleggsperioden, og med et permanent riggareal på stedet vil naturtypen gå tapt. Statnett skrev i epost til NVE den 5. august 2024 at det ikke var behov for permanent riggareal. NVE vurderer dermed kun virkningene av det midlertidige riggarealet. NVE mener området vil bli kraftig påvirket i anleggsfasen, men vil kunne revegeteres naturlig etter anleggsperioden.

NVE mener at det er riktig å vurdere virkninger for Fimreiteåsen naturreservat (N6-1), Funksjonsområdene for fugl (N3-2 og S-2) og naturtypene Fimreiteåsen sør (N1-5) og Fimreiteåsen nord (N1-6) samlet siden virkningene for disse delområdene er sammenfallende. Områdene er gammel furuskog hvor gamle og døde trær er viktige leveområder for sopp, insekter, lav og fugler. Det meste av området Fimreiteåsen nord vil bli ødelagt av veier, baseplassene B19B, B19E, B19F, B19G og av ny kraftledningstrasé. Store deler av området Fimreiteåsen sør får inn i Fimreiteåsen naturreservat. Dette området vil bli påvirket av nye veier, mastepunkter, baseplassen B19H og kraftledningstrasé. I tillatelsen Statnett har fått av Statsforvalteren er det forutsatt at Statnett legger frem en plan for istandsetting og kompenserende tiltak basert på en samlet oversikt over inngrep og forstyrrelser etter at tiltaket er gjennomført (vilkår 7). Statnett skal også sikre at kunnskapsgrunlaget for fugl er godt nok til å si om det har

skjedd endringer i forekomster før og etter tiltaket (vilkår 6). Statsforvalteren forutsetter at de kompenserende tiltakene gjennomføres på en slik måte at Fimreiteåsen står igjen uten netto skade etter tiltaket. Kanskje, om mulig, med en litt bedre tilstand enn den hadde før tiltaket.

NVE mener at så lenge tiltaket gjennomføres som planlagt og følger vilkårene til Statsforvalteren, så vil tiltaket ikke ha virkninger av betydning for forvaltningsmål for naturtyper, arter og økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. NVE mener tiltakets virkninger på den samlede belastningen på naturmangfoldet er begrenset, jf. naturmangfoldloven § 10. NVE viser videre til våre vurderinger ovenfor og mener at naturmangfoldloven §§ 11 og 12 er hensyntatt.

NVE mener at det ikke er behov for at NVE setter ytterligere vilkår for å ivareta naturmangfoldet på Fimreiteåsen utover vilkårene som allerede er satt av Statsforvalteren. NVE ber om at Statnett forsøker å minimere inngrepene i boreal hei dersom det er mulig.

Landskap

Det er ikke kommet frem nye vesentlige virkninger for landskap hverken i konsekvensutredningen eller i høringsuttalelsene. NVE mener at en flytting av fjordspennet fra konsesjonsgitt trasé til ny trasé ikke vil gi nye landskapsvirkninger ut over det som allerede er vurdert i NVEs vedtak av 9. juni 2020, NVE-ref.: 201305024-172.

Friluftsliv

Konsekvensutredningen for friluftsliv beskriver negative virkninger for kun ett delområde, Stien til Ramnaberg. Konsekvensgraden er satt til betydelig negativ på grunn av virkningene av vei opp til Ramnaberg og videre til Jarvehaugen. Imidlertid er veien tatt ut av prosjektet og ikke lenger en del av søknaden. Vestland fylkeskommune skriver at det er viktig at det er dialog med friluftinteressene i området under anleggsarbeidet. Leif Eikeland skriver at tiltaket ligger i Snyttå vald og at det er viktig at ikke tiltaket sperrer for ferdsel for dyr og mennesker. Arve Borlaug skriver at helikoptertrafikk vil forstyrre hjortevilt. Statnett skriver at de skal informere om tiltaket både i medier og direkte med turlag. De skriver videre at de skal ta hensyn til jakt og at hogst og virkninger for fremkommelighet er beskrevet i skogryddingsplanen.

NVE mener at en flytting av fjordspennet fra konsesjonsgitt trasé til ny trasé ikke vil øke de negative virkningene for friluftslivet i tiltaksområdet og at det dermed ikke er behov for å sette noen vilkår knyttet til temaet.

Kulturminner

Konsekvensutredningen konkluderer med at tiltaket ikke vil ha negative virkninger for kjente kulturminner. Vestland fylkeskommune skriver at Statnett må forsøke å unngå skader på steingjerder, ruiner, veier, stier, tufter osv. I tillegg minner de på meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Statnett har tatt uttalelsen til etterretning. NVE mener at en flytting av fjordspennet fra konsesjonsgitt trasé til ny trasé ikke vil gi negative virkninger

for kjente kulturminner og at det dermed ikke er behov for å sette noen nye vilkår knyttet til temaet.

Trafikk

Veitrafikk

Vik kommune skriver at dersom det er behov for å stenge fylkesveien, så må det lages gode planer for å sikre trafikken til og fra Fresvik. Statens vegvesen har ingen merknad til søknaden. Statnett sier at de ikke planlegger å stenge veien. Hvis det skulle være et behov, så vil de avklare med veieier for å sikre varsling o.l. Borlaug skriver at den kommunale veien har lavt akseltrykk og ikke tåler tung trafikk. Statnett svarer at de vil vurdere tiltak på veien dersom det er behov for det. NVE forutsetter at Statnett har dialog med veieiere om eventuell trafikksikring og eventuelle utbedringer av vei.

Anleggstrafikk

Grunneiere Holen og Borlaug påpeker virkninger av helikoptertrafikk på både hjortevilt og beitedyr. Holen har også kommentarer til bruk av veien ved Indre Borlaug og påpeker at veien er skolevei og at det må gjennomføres trafikksikringstiltak. Statnett skriver at de skal gjennomføre trafikksikringstiltak for å trygge skoleveien. De skriver videre at helikoptertrafikken er helt nødvendig for å gjennomføre tiltaket og at virkningene er knyttet til anleggsarbeid som normalt foregår på dagtid mellom 07 og 17.

NVE mener at Statnett må gjennomføre anleggsarbeidet så skånsomt som mulig for både folk, husdyr og vilt. Helikopterstøy er forstyrrende, men også svært vanskelig å avbøte på annen måte enn å tilpasse tidspunktene for gjennomføring. NVE er enig i at helikoptertrafikken er helt nødvendig for å gjennomføre tiltaket og legger vekt på at virkningene er midlertidige både for folk, husdyr og hjortevilt. Støy under anleggsarbeid vil bli fulgt opp av NVEs miljøtilsyn og er den del av behandlingen av detaljplanen for anlegget.

Skipstrafikk

Kystverket skriver at Statnett må ha god kommunikasjon med virksomheter som er avhengig av skipstrafikk og ta hensyn under anleggsarbeidet. De skriver videre at linene må gi minimum 75 meter seilingshøyde. Vik kommune skriver at Statnett må ha god dialog med anlegg for fiskeoppdrett på Straumsneset når det gjelder omlegging av skipstrafikk i anleggsfasen. Statnett skriver at de har vært dialog med oppdretterne og at de vil gjenoppta dialogen før anleggsstart. De skriver videre at de har tett dialog med Kystverket når det gjelder anleggsarbeidet og varsling av skipstrafikk. Statnett sier de vil tilfredsstille Kystverkets krav til seilingshøyde og vil søke tillatelse etter havne- og farvannsloven.

Flytrafikk

Avinor skriver at det nye spennet må meldes inn på vanlig måte til Nasjonalt register over luftfartshindre. Statnett har tatt kommentaren til etterretning.

Oppsummering

NVE anser at forholdet til trafikk er avklart og vil bli fulgt opp av Statnett og NVEs Miljøtilsyn og at det derfor ikke er behov for å sette noen ytterligere vilkår knyttet til dette temaet.

Øvrige temaer

Leif Eikeland skriver at det er en taubane og et stølshus på hans eiendom som vil bli berørt av tiltaket. Statnett skriver at stølshuset vil bli liggende under en av faseledningene og at huset enten må rives eller at det gjøres utilgjengelig for overnatting. De skriver videre at de vil ta hensyn til taubanen og at de vil ta kontakt i god tid før anleggsarbeidet.

NVE mener det er viktig at Statnett tar tidlig kontakt med grunneier for å forsøke å inngå en frivillig avtale om erstatning av stølshuset før de eventuelt begjærer skjønn. Tilsvarende må de ha dialog med Eikeland for å forsøke unngå eller eventuelt å erstatte skade på taubanen.

Oppsummering av NVEs vurderinger

NVE mener at en flytting av fjordspennet fra konsesjonsgitt trasé til ny trasé er helt nødvendig og at flyttingen ikke vil gi store negative virkninger for allmenne interesser. De største negative virkningene er knyttet til naturmangfold og Fimreiteåsen naturreservat. Disse virkningene vil kunne avbøtes med kompenserende tiltak satt i vedtak fra Statsforvalteren i Vestland. Endringen av traseen vil ha ulemper for en grunneier på Tjønnahaugane/Jarvehaugen/Straumsneset. Ulempene kan erstattes ved en frivillig avtale eller eventuelt fastsettes gjennom skjønn.

Konklusjon

NVE mener at tiltaket er helt nødvendig og at det har få negative konsekvenser som ikke kan avbøtes. NVE mener derfor at de positive sidene ved tiltaket klart oppveier ulempene og at det er grunnlag for å gi konsesjon til tiltaket etter energiloven. Tillatelsen gis i anleggskonsesjon, NVE-ref.: 201305024-262.

NVEs behandling av søknaden etter ekspropriasjonsloven

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønnssak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler. NVE forutsetter at tiltakshaver forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere jf. ekspropriasjonsloven § 12.

Hjemmel

Statnett har søkt i medhold av lov om oreigning av fast eiendom av 23. oktober 1959 (ekspropriasjonsloven) § 2 nr. 19 søkt om tillatelse til å foreta ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de omsøkte elektriske anleggene, herunder rettigheter for lagring, atkomst og transport. Ekspropriasjonsloven § 2 nr.19 gir hjemmel til å ekspropriere «*så langt det trengst til eller for (...) varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg.*»

Bestemmelsen gir NVE hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter for å bygge og drive de omsøkte anleggene

Omfang av ekspropriasjon

Søknaden gjelder ekspropriasjon til nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift/vedlikehold, herunder rettigheter for lagring, atkomst, ferdsel og transport i forbindelse med bygging og drift/vedlikehold av de omsøkte anleggene.

Statnett har søkt om ekspropriasjon av permanent bruksrett på ni eiendommer. Seks eiendommer i Vik kommune og tre eiendommer i Sogndal kommune.

Statnett har søkt om bruksrett til å etablere mastepunkter, riggplasser og veier. I tillegg vil nødvendig areal for fremføring av ledning bli klausulert. Retten omfatter også rydding av skog i traseen i driftsfasen.

Interesseavveining

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd: «Vedtak eller samtykke kan ikkje gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade.» Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører, skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesse i forsyningssikkerhet avveies mot hensynet til de grunneiere eller rettighetshavere som blir berørt og til andre allmenne interesser knyttet til miljø i vid forstand, se våre vurderinger over.

Enkeltpersoner blir i varierende grad blir direkte berørt av bygging og drift av de anleggene det er gitt konsesjon til. NVE mener allikevel at de samfunnsmessige fordelene ved dette tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier eller rettighetshaver. NVE har etter en samlet vurdering funnet at de samfunnsmessige fordelene ved anleggene vi har er gitt konsesjon til utvilsomt er større enn skader og ulemper som påføres andre.

NVEs samtykke til ekspropriasjon

Det foreligger grunnlag etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd, jf. § 2 nr. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anleggene Statnett har søkt om. NVE viser til vedtak om samtykke til ekspropriasjon, ref. NVE 201305024-263.

NVE gjør samtidig oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsen faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er framsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. ekspropriasjonsloven § 16.

NVE forutsetter at Statnett forsøker å komme fram til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere. Dersom dette ikke er mulig, skal den enkelte grunneier kompenseres gjennom skjønn.

Forhåndstiltredelse

Statnett søker også om forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven § 25. Forhåndstiltredelse innebærer at tiltakshaver kan sette i gang anleggsarbeidet før skjønn er avholdt/erstatning er fastsatt.

Normalt forutsetter samtykke til forhåndstiltredelse at skjønn er begjært. NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet denne delen av søknaden, og vil avgjøre søknaden om forhåndstiltredelse når skjønn eventuelt er begjært.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

Vedlagt følger et brev med underretning om vedtakene. NVE ber om at dette så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere/rettighetshavere. Dersom noen av de nevnte mottakerne er representert ved fullmektig, skal også fullmektigen få tilsendt brevet, jf. forvaltningsloven § 12.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftsystemet. Forskriften gjelder systemansvarlig og enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markedsplass, samt omsetter og sluttbrukere. Konesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Systemansvarlig skal blant annet fatte vedtak om godkjenning av nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg før disse kan idriftsettes. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved endringer i anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonesjon. Se Reguleringsmyndigheten for energi sine nettsider for mer informasjon om systemansvarsforskriften og veiledere. Se Statnetts nettsider for gjeldende retningslinjer.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konesjonsansvarlig

Ingrid Myrtveit
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste:

STATENS VEGVESEN

VIK KOMMUNE

VIK KOMMUNE - Espen Skjerven Holen

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

TELENOR NORGE AS

Birdlife Norge

Kystverket

AVINOR AS

Sogn og Fjordane Turlag

Forum for Natur og Friluftsliv Sogn og Fjordane

Fjellheimen Villreinutval

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

MOTVIND NORGE

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

SOGNDAL KOMMUNE

SYGNIR AS

ARVE BORLAUG

Leif Eikeland

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.